

MEMORIE VAN TOELICHTING

Concept (Internetconsultatie)

I. Algemeen deel

1. Inleiding

Om publieke belangen te kunnen waarborgen maakt de overheid vaak gebruik van regelgeving als instrument. Via regelgeving legt de overheid onder andere aan het bedrijfsleven en burgers verplichtingen op tot het verschaffen van informatie (informatieverplichtingen) en daarnaast verplichtingen tot het doen of nalaten van handelingen of gedragingen (inhoudelijke verplichtingen). Wanneer er aan deze verplichtingen kosten verbonden zijn kunnen deze kosten (regeldrukkosten genoemd) een negatieve invloed hebben op het rendement van ondernemingen en ondernemingsklimaat en het vertrouwen van burgers in de overheid.

Het is dan ook van belang dat de lasten die verbonden zijn aan het voldoen aan inhoudelijke en informatieverplichtingen worden beperkt tot het absoluut noodzakelijke. Het is aan de wetgever om de afweging te maken of de lasten van de voorgenomen regelgeving in verhouding staan tot de borging van de publieke belangen.

Naast invloed op ondernemingsklimaat en vertrouwen van de burger in de overheid kunnen de verplichtingen bij verminderde werkbaarheid aanleiding zijn voor irritatie en als belastend worden ervaren. Verminderde werkbaarheid kan bijvoorbeeld komen door onduidelijkheid, omslachtigheid van de verplichtingen of indien het doel van de verplichting niet duidelijk is.

Vanwege de impact van de verplichtingen op ondernemingen, beroepsbeoefenaren en burgers dient de wetgever een gedegen afweging te kunnen maken en is het van belang dat de effecten goed in kaart zijn gebracht.

Het wetsvoorstel stelt een adviescollege in dat onder meer toetst of bij nieuwe wet- en regelgeving aandacht is besteed aan het minimaliseren van de lasten die voorgenomen regelgeving met zich brengt, of de regeldrukkosten adequaat in beeld zijn gebracht en toetst of de onderbouwing voor de lasten helder is. Dit om een goede afweging door de wetgever mogelijk te maken. Deze toetsing vormt een belangrijk deel van de advisering aan de regering en de beide kamers der Staten-Generaal.

Het huidige Adviescollege toetsing regeldruk vervult reeds een dergelijke rol, doch dit eindigt wegens wetstechnische redenen per 1 december 2022. Het wordt wenselijk geacht dat een dergelijke functie wordt voortgezet.

Dit wetsvoorstel geeft daarmee uitvoering aan de aangenomen moties Klaver/Ploumen¹ en Graus cs² zoals ook aangekondigd in de brief over Versterking en opvolger Adviescollege toetsing regeldruk.³

Deze memorie van toelichting wordt uitgebracht mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

2. Hoofdlijnen van het voorstel

2.1 Voorgeschiedenis

Regeldruk is bij voorgenomen regelgeving een bijeffect dat aandacht vergt doch niet altijd de hoogste prioriteit krijgt. Om de aandacht hiervoor te vergroten en verinnerlijken bij beleidsafdelingen zijn sinds 2000 de regeldrukeffecten van voorstellen voor wet- en regelgeving door opeenvolgende tijdelijke adviescolleges getoetst op aanwezigheid van onnodige regeldruk en werkbaarheid. Vanaf 2000 was dit het Adviescollege toetsing administratieve lasten (ACTAL). ACTAL was opgericht naar aanleiding van het advies van de Commissie Administratieve Lasten (Commissie Slechte). Deze commissie had als opdracht advies uit te brengen over de wijze waarop een aanzienlijke vermindering van de administratieve lasten zou kunnen worden gerealiseerd. In

---

¹ Kamerstukken II 2020/21, 28362, nr. 44.

² Kamerstukken II 2021/22, 35925 XIII, nr.20.

³ Kamerstukken II 2021/2022, 29515-461.

een reactie op de aanbevelingen van deze Commissie constateerde het toenmalige kabinet dat de toetsing van voorgenomen wet- en regelgeving op administratieve lasten moest worden uitgebouwd en versterkt.⁴ Het werkterrein van ACTAL beperkte zich in het begin tot de gevolgen van voorgenomen regelgeving voor de administratieve lasten voor bedrijven. Hierbij werd alle voorgenomen regelgeving getoetst. Belangrijk hierbij was de aandacht voor de kwantitatieve effecten (rekenkundige benadering). In het regeldrukbeleid werden de administratieve lasten berekend en bijgehouden.

In 2006 werd het mandaat van ACTAL aangepast en verbreed naar alle regelgeving (ook bestaande) en naar meer doelgroepen (ook burgers en professionals in de zorg, het onderwijs, de sociale zekerheid en veiligheid). Omdat ACTAL hierbij tegen de grenzen van de capaciteit aanliep toetste het college regelgeving selectief. In een evaluatie van ACTAL concludeerde Berenschot in 2007 dat de doelstelling met betrekking tot verinnerlijking nog steeds niet was geoperationaliseerd én dat ministeries aanzienlijk minder aandacht zouden besteden aan administratieve lasten zonder een extern en onafhankelijk toetsingscollege. Deze conclusie leidde er in 2008 toe dat de instelling van ACTAL werd verlengd tot 2011.⁵

Op verzoek van de Tweede Kamer kondigde het toenmalige kabinet daarom aan met een voorstel te komen om ACTAL bij wet in te stellen en permanent te maken. Om hiervoor de benodigde tijd te hebben werd ACTAL eerst nog weer tijdelijk ingesteld tot 2015.⁶ Het college kreeg daarbij de officiële naam Adviescollege toetsing regeldruk (met de ongewijzigde verkorte naam ACTAL).

In 2012 heeft de toenmalige regering het wetsvoorstel tot instelling van een permanent adviescollege ter toetsing van de regeldruk voor advies voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State. In haar advies constateerde de Afdeling advisering dat de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel niet inzichtelijk maakt waarom een permanent adviescollege nodig is.⁷ De Afdeling wees daarbij op andere instrumenten ter bevordering van de aandacht voor regeldruk, zoals het Integraal Afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK), de ambtelijke Commissie Effecttoetsing (CET) en het Meldpunt voorgenomen regelgeving. De CET heeft zichzelf in 2013 opgeheven, omdat het zichzelf onvoldoende effectief achtte. Het Meldpunt voorgenomen regelgeving is inmiddels ook opgehouden te bestaan. Daarmee rest alleen nog het IAK. Dit is in potentie een nuttig hulpmiddel voor departementen bij het bepalen van het juiste beleidsinstrument en de vormgeving daarvan.⁸ Het vervult daarmee een geheel andere rol dan externe en onafhankelijke toetsing en het is bovendien een zeer veelomvattend instrument waarbij vele aspecten, waaronder regeldruk, aan bod komen. Gebleken is⁹ dat het IAK slecht wordt gebruikt en documenten slecht zijn ingevuld. Begin 2020 publiceerde de OESO onderzoek naar het IAK.¹⁰ De OESO wijst erop dat regeldruk als enige element goed wordt geborgd door het bestaan van een externe en onafhankelijke toetsing.

Naar het oordeel van het toenmalige kabinet bleef ook na het verstrijken van de termijn van ACTAL in 2017 behoefte aan externe regeldruktoetsing. In 2017 is daarom het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) ingesteld als tijdelijk adviescollege. De toetsing van de gevolgen voor regeldruk van alle voorgenomen wet- en regelgeving is als kerntaak aan het huidige ATR toegekend.

Het huidige ATR heeft een ander mandaat dan zijn voorganger ACTAL. Het huidige ATR toetst in beginsel alle voorgenomen regelgeving (met uitzondering van een aantal categorieën ministeriële regelingen en wetsvoorstellen waar geen substantiële regeldruk uit voortvloeit, zoals regelgeving op het terrein van strafrecht en strafvordering en strikte implementatieregeling). Ook wordt er

---

⁴ Kamerstukken II, 1999/20, 24 036, nr. 138.

⁵ Besluit tot wijziging van het Instellingsbesluit Adviescollege toetsing administratieve lasten 2006 in verband met de verlenging van de instellingsduur, de uitbreiding van de bezetting en de uitbreiding van de taken van het college, Staatsblad 2008, 259, d.d. 10 juni 2008.

⁶ Kamerstukken II 2010/11, 32 751 .

⁷ Staatscourant 2014, nr. 135, d.d. 11 april 2012. Zie www.raadvanstate.nl/@62887/w15-11-0536-iv/.

⁸ Kamerstukken II, 2020/21, 35570-VI-115, Brief minister voor Rechtsbescherming, 25 juni 2021, Versterking van de kwaliteit van beleid en wetgeving.

⁹ <https://www.atr-regeldruk.nl/gevolgen-wetgeving-vooraf-onvoldoende-in-beeld/>

¹⁰ OECD (2020) Netherlands: Ex ante Regulatory Impact Assessment, Parijs 2020, www.oecd.org/gov/regulatory-policy/RIA-Netherlands.pdf.

door ATR in een vroegere fase dan door ACTAL getoetst (ATR doet dit gelijktijdig met de consultatie, ACTAL deed dit vier weken voor behandeling in de ministerraad).

De advisering door het huidige ATR in een vroegere fase van het wetgevingsproces biedt ministeries in beginsel meer tijd en mogelijkheden om opvolging te geven aan de adviespunten. Het regeldrukbeleid heeft intussen meer aandacht gekregen voor "ervaren regeldruk", met iets minder aandacht voor kwantitatieve aspecten. ATR toetst op de volledigheid en juistheid van regeldrukberendingen en beoordeelt of het voorstel aandacht besteedt aan het voorkomen van onnodige regeldruk (minder belastende alternatieven). Verder neemt het adviescollege ook "werkbaarheid" mee in de beoordeling. De aandacht voor "werkbaarheid" past ook in het streven van het kabinet om de menselijke maat terug te brengen, zoals verwoord in het Coalitieakkoord.

Wat de adviescolleges gemeen hebben is dat door externe toetsing aandacht wordt gevraagd voor (de transparantie ten aanzien van) regeldruk.

Gedachte was dat er door externe en onafhankelijke toetsing voldoende aandacht zou komen en blijven bij de beleidsafdelingen van het Rijk voor de aspecten van regeldruk, administratieve lasten en werkbaarheid van voorgenomen regelgeving. De veronderstelling was derhalve dat sprake was van een tijdelijk probleem, dat aandacht voor beperking van regeldruk zou worden geïnternaliseerd bij de departementen en dat daarom een tijdelijk adviescollege voor de toetsing van regeldruk kon worden ingesteld. De destijds verwachte internalisering van de aandacht voor regeldruk heeft echter niet voldoende plaatsgevonden.

Zo heeft ATR het afgelopen jaar, na meer dan 20 jaar van tijdelijke adviescolleges voor de toetsing van regeldruk, bij de dossiers met aanzienlijke regeldruk in ruim 80% van de gevallen een opmerking gemaakt over de kwaliteit van de berekening van de regeldrukeffecten. Ook heeft ATR aan bijna de helft van de dossiers met aanzienlijke regeldruk een negatieve beoordeling gegeven omdat er te grote tekortkomingen werden geconstateerd (bijvoorbeeld geen of slechte berekeningen van regeldruk, onduidelijk of er alternatieven waren bezien).¹¹

Uit de meest recente evaluatie van ATR door Bureau Berenschot¹² bleek dat de externe toetsing zoals door ATR uitgevoerd een belangrijke rol vervult in de verbetering van regelgeving en de aandacht voor werkbaarheid en regeldruk. Ook bleek uit een studie van Sira¹³ dat 67% van de ATR-adviespunten wordt opgevolgd (54% volledig en 13% gedeeltelijk)

Door de toetsing door een onafhankelijk adviescollege wordt onduidelijkheid en onnodige regeldruk transparant gemaakt. De advisering door ATR biedt de wetgever in de praktijk handvatten om onnodige regeldruk te beperken of voorkomen. De conclusie is dan ook dat externe toetsing bij voorgenomen regelgeving toegevoegde waarde heeft.

Het (huidige) ATR is ingesteld in 2017 en verlengd tot 1 december 2022. Verdere verlenging is niet mogelijk op grond van de Kaderwet adviescolleges.

2.2 Instelling adviescollege voor onbepaalde tijd, naam Adviescollege toetsing regeldruk

Het kabinet heeft overwogen of een nieuw tijdelijk college de taak ten aanzien van de aandacht voor regeldruk(gevolgen) afdoende zou kunnen vervullen. Gelet op het verleden is het de verwachting dat het probleem niet binnen de maximale tijdsspanne van een tijdelijk adviescollege (6 jaar)¹⁴ zal zijn opgelost. Ook in de Tweede Kamer is er de wens om te komen tot een permanent college, zoals bleek uit o.a. de motie Graus.¹⁵ Gegeven deze politieke wens en de voorgeschiedenis wordt voorgesteld een adviescollege in te stellen voor onbepaalde tijd. Op grond van de Kaderwet adviescolleges moeten adviescolleges die voor een onbepaalde tijd worden ingesteld bij wet worden ingesteld (artikel 4 Kaderwet adviescolleges).

Voorgesteld wordt dit nieuwe adviescollege ook Adviescollege toetsing regeldruk te noemen (hierna: adviescollege), omdat er weliswaar enige wijzigingen ten opzichte van het huidige ATR

---

¹¹ Kamerstukken II 2021/2022, 29515-463.

¹² <https://www.atr-regeldruk.nl/publicaties/overige/evaluatie-atr-2017-2020/>

¹³ Sira (2021) Opvolging ATR-adviezen, onderzoek naar de opvolging van ATR-adviezen door departementen in de periode 2017 t/m 2020

¹⁴ Op grond van artikel 5 van de Kaderwet adviescolleges kan een tijdelijk adviescollege worden ingesteld voor de duur van ten hoogste vier jaar. Deze termijn kan eenmalig worden verlengd met ten hoogste twee jaar.

¹⁵ Kamerstukken II 2021/22, 35925 XIII, nr.20.

worden voorgesteld, doch de positie en werkzaamheden van het adviescollege in de basis overeenkomen met het huidige ATR. Hiernaast is de naam (en afkorting) inmiddels bekend bij de stakeholders; een nieuwe naam zou weer een periode van gewenning vergen.

De Afdeling advisering van de Raad van State besteedt bij de advisering over wetsvoorstellen en ontwerp algemene maatregelen van bestuur ook aandacht aan regeldruk. De Afdeling advisering wordt gehoord nadat besluitvorming door de regering heeft plaatsgevonden. De toetsing door het nieuwe adviescollege vindt in een eerder stadium van het proces plaats, zodat het advies kan worden meegenomen in de besluitvorming door de regering, of door de verantwoordelijke minister indien het een ministeriële regeling betreft. De Afdeling advisering van de Raad van State toetst geen ministeriële regelingen. Door de vroege fase van betrokkenheid, het meenemen van de ministeriële regelingen en de focus op regeldruk overlapt de taak van het adviescollege niet met de advisering door de Afdeling advisering van de Raad van State.

De toetsing door het nieuwe adviescollege voorafgaand aan de besluitvorming heeft tot doel de bewustwording bij departementen van de gevolgen voor regeldruk te vergroten en de afweging van beleidsalternatieven te vereenvoudigen. Verder wordt voorgesteld dat het adviescollege niet alleen de kwantitatieve maar ook de ervaren regeldruk beoordeelt. Dit laatste komt dan vooral tot uiting door aandacht aan de "werkbaarheid" te schenken. Door deze combinatie van toetsen wordt beoogd zowel de regeldrukkosten als de ervaren regeldruk bij voorgenomen regelgeving tot een noodzakelijk minimum te beperken.

2.3 Kerntaken

Voorgesteld wordt de taken van het nieuwe adviescollege te focussen op de toetsing van de werkbaarheid en transparantie van de regeldrukeffecten van voorgenomen regelgeving. De advisering door het nieuwe college heeft daarbij als doel om de wetgever in staat te stellen een goed onderbouwde afweging te maken inzake voorgenomen wetgeving, waarbij onnodige regeldruk wordt voorkomen. Bij het huidige ATR blijkt dit goed te werken, zo bleek uit de evaluatie van Berenschot.¹⁶

Bij voorgenomen regelgeving gaat het om voorstellen voor zowel wetten, algemene maatregelen van bestuur als ministeriële regelingen. De doelgroepen waarover het adviescollege adviseert zijn bedrijven, burgers en professionals uit de sectoren zorg, onderwijs, veiligheid en sociale zekerheid. Deze drie doelgroepen zijn zo gekozen dat de groepen die het meest kwetsbaar zijn voor regeldruk hierin vertegenwoordigd zijn.

Voorgesteld wordt dat in beginsel alle wetsvoorstellen, ontwerp algemene maatregelen van bestuur en ontwerp ministeriële regelingen ter toetsing aan het adviescollege moeten worden voorgelegd met uitzondering van voorgenomen regelgeving op het gebied van Rijksbegrotingen (waarbij het Belastingplan wel moet worden voorgelegd), wet- en regelgeving op het gebied van burgerlijk procesrecht, bestuursprocesrecht, strafrecht en strafvordering én voor implementatie van Europese regelgeving die geen ruimte bij implementatie laat voor nationale afwegings- en beleidsruimte. Tevens wordt voorgesteld dat in een ministeriële regeling (artikel 3, tweede lid onder d) een uitzondering kan worden gemaakt voor specifieke categorieën van ministeriële regelingen die vanuit hun aard geen substantiële effecten op de regeldruk hebben. In andere gevallen is het aan het adviescollege om te beoordelen of de regeldrukeffecten van ministeriële regelingen niet omvangrijk zijn.

In alle gevallen geldt (ook indien er geen verplichting voor voorleggen aan het nieuwe adviescollege geldt) dat onder meer op grond van de Aanwijzingen voor de regelgeving¹⁷ de voorgenomen regelgeving moet zijn voorzien van een zo compleet mogelijke analyse van de kwantitatieve en kwalitatieve regeldrukeffecten.

Uit berekeningen inzake structurele regeldrukkosten van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) over de periode 2018-juli 2021¹⁸ bleek dat een (zeer) belangrijk deel van de nieuwe regeldrukkosten de afgelopen jaren direct of indirect het gevolg waren van Europese regelgeving. Zelden is er daarbij vooraf een beeld van de regeldrukkosten voor Nederland. De door de Europese Commissie uitgevoerde "impact assessments" die bij voorstellen voor regelgeving worden gevoegd, bevatten inschattingen van regeldruk voor de Europese Unie, zonder specificatie per lidstaat.

---

¹⁶ <https://www.atr-regeldruk.nl/publicaties/overige/evaluatie-atr-2017-2020/>

¹⁷ Aanwijzingen voor de regelgeving (BWRB0005730), art 7.5a

¹⁸ Kamerstukken II 2020/2021, Kamerstuk 29515-457.

In veel gevallen wordt er nu door Nederland deelgenomen aan de besluitvorming over EU-voorstellen voor regelgeving zonder dat er een helder beeld is van de regeldrukkosten voor Nederland van de voorstellen. Juist vanwege de grote invloed op de Nederlandse regeldrukkosten van de afgelopen jaren is er de noodzaak hier meer aandacht aan te besteden. Net als bij nationale wetgeving is het doel om de regeldrukkosten van Europese voorstellen voor Nederland te beperken tot het noodzakelijke minimum.

Op basis van de goede ervaringen met de nationale wetgeving om in een vroege fase reeds extern te toetsen op de regeldrukeffecten, is ervoor gekozen om ook voor voorstellen voor EU-regelgeving een soortgelijk proces op te zetten. Gebleken is dat, hoewel uitwerking van de Nederlandse regeldrukkosten door het penvoerend departement reeds dient te geschieden, dit te weinig plaatsvindt. Hoewel de berekeningen in een vroege fase mogelijk geen exact beeld schetsen van de definitieve regeldrukkosten (er wordt immers veelal nog over de precieze verplichtingen onderhandeld), kunnen deze wel een indicatie geven.

Het in een vroege fase inschatten van de (regeldruk)effecten van voorstellen voor regelgeving van de EU is vereist, zodat dit kan worden meegewogen bij de beoordeling van voorstellen door de wetgever en kan bijdragen aan de onderhandelingen met andere lidstaten teneinde een optimaal resultaat voor Nederland te bereiken.

Bezien is hoe het nieuwe adviescollege vroeg betrokken kan worden, het best gebruik kan worden gemaakt van de expertise van het adviescollege en tegelijkertijd zo goed mogelijk kan worden aangesloten bij gangbare procedures in Nederland.

Voorgesteld wordt om het nieuwe adviescollege in een vroege fase van de besluitvorming een rol te geven waarbij het adviescollege tweemaal adviseert over de Nederlandse regeldrukkosten van deze Europese voorstellen. De eerste maal gaat het uitsluitend om de vraag of een nadere berekening voor de specifieke Nederlandse situatie aanbevolen wordt.

Dat betekent dat alle EU-voorstellen voor regelgeving¹⁹ direct na publicatie voorgelegd moeten worden aan het nieuwe ATR, dat daarop een advies kan geven over de vraag of de verwachte regeldrukeffecten substantieel zijn en een nadere uitwerking van de hoogte van de regeldrukkosten voor Nederland (voor wat betreft de doelgroepen zoals vermeld in het voorstel) vereisen.

De activiteit van het adviescollege mag geen vertragende of opschortende werking hebben voor de procedure van zogenaamde BNC-fiches²⁰ en er geldt daarom voor het adviescollege een uiterste adviestermijn van 18 dagen na publicatie. Als dit beter aansluit bij de structurele procedures van een departement kan in overleg met het adviescollege deze termijn verkort worden tot ten minste 12 dagen. Bij een kortere adviestermijn dient er dus ook altijd vóór de dag van advisering door ATR een conceptfiche te zijn.

Op deze wijze kan het advies bij een reguliere procedure worden verwerkt in het concept BNC-fiche²¹. Dit betekent praktisch dat het adviescollege het originele voorstel van de Europese Commissie voor regelgeving ontvangt en op basis daarvan beoordeelt of het substantiële regeldrukgevolgen verwacht. In dat geval bereidt het adviescollege een advies voor tot nadere uitwerking. Zodra het concept-BNC-fiche beschikbaar komt zal het adviescollege meelesen met dat fiche en, indien substantiële regeldruk verwacht wordt maar niet is uitgewerkt, adviseren tot nadere uitwerking van de regeldrukeffecten. De verantwoordelijk minister zal het advies verwerken in het BNC-fiche.

Wanneer het adviescollege adviseert tot nadere uitwerking van de regeldrukkosten voor Nederland, wordt zo snel mogelijk aangevangen met die uitwerking, zodat die berekening mee kan worden genomen bij de onderhandelingen over het EU-voorstel en in de Nederlandse besluitvorming. De uitwerking zal veelal pas afgerond worden na afronding en openbaar maken van het BNC-fiche.

Na de eventuele uitwerking moet het departement deze resultaten voorleggen aan het adviescollege voor de toets (analoog aan de situatie van Nederlandse regelgeving) of deze een

---

¹⁹ Het gaat dan alleen om voorstellen voor verordeningen en richtlijnen, dus niet de witboeken, groenboeken en andere communicatie. Uitvoeringsrichtlijnen en – verordeningen vallen er wel weer onder.

²⁰ In een BNC-fiche (de afkorting staat voor Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen) geeft de regering een eerste oordeel over een Commissievoorstel. Dit document wordt toegestuurd aan de Eerste en Tweede Kamer.

²¹ Indien het dossier met een versnelde procedure wordt behandeld zal het advies wellicht niet in het BNC-fiche kunnen worden opgenomen, maar zal separaat naar het departement en Staten-Generaal worden verzonden door ATR.

inzichtelijk beeld geeft van de potentiële regeldrukkosten. In een aantal gevallen zal dit (indien er voor de nationale invulling veel mogelijkheden worden geboden en er nog geen zicht is op de mogelijke alternatieven) lastig zijn. Overigens kan het helpen als er van bandbreedtes gebruik kan worden gemaakt. In het geval dat er geen berekening mogelijk wordt geacht dient dit te worden gemotiveerd door het departement en meegewogen door het adviescollege in het oordeel. Voorgesteld wordt een toets in twee fasen zodat het adviescollege eerst de noodzaak van uitwerking van regeldrukkosten kan bepalen (als deze al niet uitgewerkt zijn). Op die manier wordt onnodig tijdsbeslag bij departementen vermeden.

Bezien is of er alternatieve opties zijn om te komen tot ondersteuning in het besluitvormingsproces en (waar mogelijk) beperking van de regeldrukeffecten. Gegeven de ervaring met nationale wetgeving is er voor gekozen om deze taak aan een extern adviescollege toe te kennen. Gebleken is dat er onvoldoende internalisering van de aandacht voor regeldruk bij de departementen heeft plaatsgevonden.

Het advies van het adviescollege is in dit geval beperkter dan bij de nationale wetgeving omdat er minder afwegingsruimte is. Bijvoorbeeld een keuze tussen alternatieven is vaak al door de Europese Commissie gemaakt en een andere keuze kan niet door Nederland alleen worden gemaakt. De invloed is daarmee weliswaar beperkter, dit laat onverlet dat de verwachting is dat juist door een beter inzicht in de mate waarin een voorstel Nederlandse doelgroepen raakt en welke regeldrukkosten dit met zich mee brengt er een beter resultaat voor Nederland behaald kan worden. Gegeven de vaak grote regeldrukeffecten wordt de extra inspanning van afstemming met het adviescollege zinvol en efficiënt geacht. Departementen moeten nu ook de Nederlandse regeldrukeffecten als gevolg van voorstellen voor Europese regelgeving in kaart brengen. Nieuw is alleen het voorstel dat een extern onafhankelijk adviescollege die berekening toetst.

Naast advisering aan de regering, is in het voorstel opgenomen dat het adviescollege de Tweede Kamer op verzoek moet adviseren over initiatiefwetsvoorstellen en amendementen (artikel 3, derde lid). Dit sluit ook aan bij bevindingen zoals vermeld in het rapport van de Commissie Van der Staaij inzake zorgvuldigheid en de gevolgen voor de uitvoering en de positie van de burger²². Daarnaast moet het adviescollege desgevraagd de kamers der Staten-Generaal adviseren over regeldrukeffecten (artikel 3, vierde lid). Zij kunnen bijvoorbeeld advies over de regeldruk vragen naar aanleiding van signalen en ontwikkelingen in het veld van regeldruk(-effecten).

Uit ervaringen van het huidige ATR is vaak gebleken dat keuzes in dossiers moeilijk aangepast kunnen worden naar een lastenluwere variant omdat in maatschappelijke akkoorden²³ of beleidsvisies waar de Kamer reeds mee heeft ingestemd te weinig ruimte wordt geboden. Dit is voor het kabinet aanleiding om de mogelijkheid te bieden ook zogenaamde beleidsvisies (documenten waarin nog verder te ontwikkelen nieuw of aangepast beleid wordt voorgesteld) voorafgaand aan besluitvorming voor te leggen voor formeel advies aan het adviescollege (artikel 3, vijfde lid). Het adviescollege kan dan een rol vervullen om een toets uit te voeren op (aspecten van) potentiële regeldruk, waarbij bijvoorbeeld ook werkbaarheid wordt meegenomen. Voorbeelden van dergelijke beleidsvisies zijn brieven en beleidsstukken bedoeld voor de Staten-Generaal, zoals "Programma versterken biodiversiteit", "Nationaal Waterplan", brief Integrale benadering van transitie en maatschappelijke opgaven" en de "Beleidsnota drinkwater". Kenmerk is dat het beleidsstukken zijn waarin aanpakken of plannen worden voorgesteld waar regelgevende maatregelen uit voort kunnen vloeien. Het gaat hier dan niet zozeer om brieven die ingaan op een enkele potentiële maatregel, maar veelal om uitgebreidere pakketten en stelselherzieningen.

Naast het verplicht voorleggen van voorgenomen regelgeving is het ook mogelijk voor een beleidsafdeling reeds in een zeer vroeg stadium (zonder formele adviesvraag) contact op te nemen met het adviescollege teneinde de "hoofdlijnen" van voorgenomen regelgeving door te spreken (artikel 3, zesde lid). Ook het huidige ATR kan dergelijke ondersteuning bieden. Dan wordt het proces ook wel "preconsultatie" genoemd. Hiermee zijn positieve ervaringen opgedaan. De ondersteuning bij de voorbereiding van wet- en regelgeving kan zowel betrekking hebben op beleidsvisies, nationale regelgeving als stukken die dienen ter voorbereiding van EU-regelgeving. Het adviescollege kan ook ondersteunen bij de bepaling van de verwachte regeldrukkosten van voorgenomen EU-wetgeving, maar de verantwoordelijkheid voor het in kaart brengen blijft bij het penvoerend departement.

---

²²https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/atoms/files/20211216_rapport_versterking_functies_tweedekamer_werkgroep_van_der_staij.pdf

²³ Kamerstukken II 2019/2020, 29515-448.

Het adviescollege kan bij de ondersteuning tips en suggesties geven die kunnen worden verwerkt in het voorstel door het penvoerend departement waaraan wordt gewerkt (en dat wellicht later aan het adviescollege voorgelegd dient te worden) of kan worden meegenomen in de positie van Nederland bij overleggen van de Europese Unie.

Het voorstel voorziet tevens in de mogelijkheid voor het adviescollege om na de toetsing bij ingrijpende wijzigingen in voorgenomen regelgeving waarvan aanmerkelijke consequenties worden verwacht voor de regeldrukeffecten een aanvullende zienswijze te kunnen geven (artikel 11). Hiermee wordt beoogd om, indien wordt gekozen voor een optie met ingrijpende effecten op de regeldruk (bijvoorbeeld naar aanleiding van reacties bij de consultatie van een voorstel), dit alsnog transparant wordt gemaakt en dit kan worden meegenomen in de besluitvorming. De aanvullende zienswijze biedt het adviescollege de mogelijkheid om de wetgever te adviseren over het gewijzigde voorstel.

2.4 Overige bevoegdheden

Naast de kerntaken wordt voorgesteld het adviescollege ook andere bevoegdheden toe te kennen die het adviescollege kan uitoefenen, voor zover deze geen afbreuk doen aan de uitvoering van de kerntaken.

Het voorstel bevat een mogelijkheid voor het adviescollege om de regering te adviseren over knelpunten in bestaande regelgeving naar aanleiding van signalen uit de samenleving (waaronder bedrijven), bijvoorbeeld over werkbaarheid (artikel 4, eerste lid onder a). Dit kan uit de regelgeving zelf voortkomen, uit de samenloop met wettelijke verplichtingen in andere regelgeving en uit de praktijk van de handhaving en uitvoering. Heeft het betrekking op zogenaamde beleidsregels, dan dient bij een advies ook de opsteller van deze regels te worden betrokken (artikel 4, eerste lid onder b).

Het adviescollege kan op verzoek van gemeenten, provincies en waterschappen deze overheden adviseren over de gevolgen voor de regeldrukeffecten voortkomend uit hun regelgeving.

Op grond van het wetsvoorstel kan in een ministeriële regeling worden bepaald hoeveel capaciteit het adviescollege moet besteden aan de kerntaken en hoeveel het ten hoogste mag besteden aan de overige bevoegdheden. Bij het huidige ATR was ten hoogste 20% van de capaciteit beschikbaar voor de niet-kernactiviteiten. Met de bepaling wordt beoogd een grotere flexibiliteit voor de verdeling en prioriteit in het werk van het adviescollege aan te geven. Zo kan de wetgever, naast invloed op de jaarlijks voor te leggen werkprogramma's ook sturen op capaciteitsverdeling op de langere termijn.

2.5 Aard regeldruktoets

Voorstel is dat het nieuwe adviescollege de voorgenomen regelgeving en de toelichting daarbij toetst op de aanwezigheid van een juiste en heldere berekening van de resulterende regeldrukkosten (artikel 5, eerste lid, onder a) zoals vermeld in de toelichting van de voorgenomen nationale regelgeving. Hiermee draagt het bij aan de informatie die de wetgever nodig heeft om een goed onderbouwde afweging te maken en om onnodige regeldrukkosten te voorkomen.

Voor de uitvoering van voorstellen voor nationale regelgeving wordt volgens het voorstel ook bezien of er geen minder belastende alternatieven voorhanden zijn. Indien niet voor het minst belastende alternatief wordt gekozen, dient inhoudelijk toegelicht te worden waarom niet (artikel 5, tweede lid, onder b).

Het adviescollege zal bij de toetsing van voorgenomen nationale regelgeving die regeldruk opleveren op regeldrukeffecten niet alleen bezien of deze goed in kaart zijn gebracht. Naast de berekende regeldruk maakt ook de "werkbaarheid" een belangrijk deel van de regeldruk uit. Met "werkbaarheid" wordt dan vooral bedoeld op de aansluiting bij de wijze van opereren van burgers, professionals en bedrijven, maar ook dient het voorstel duidelijk te zijn, dienen omslachtige verplichtingen te worden vermeden, dient strijdigheid met verplichtingen uit hoofde van andere regelgeving te worden voorkomen en dient duidelijk te zijn waartoe de verplichting strekt. Een check of de doelgroep is betrokken (bijvoorbeeld via de zogenaamde MKB-toets), maakt deel uit van de beoordeling (artikel 5, tweede lid, onder b). Bij de toetsing wordt bijvoorbeeld bezien óf er een MKB-toets is uitgevoerd, doch niet wordt beoordeeld hoe de toets is uitgevoerd.

Het voorstel voorziet in een rol van het adviescollege in de toetsing om te bezien of er niet alleen een beleidsdoel is opgenomen, maar ook of er een verwacht effect van de regelgeving is

opgenomen en of aannemelijk is gemaakt dat de maatregel bijdraagt aan het beleidsdoel. Dit indien de maatregel gepaard gaat met substantiële regeldruk (artikel 5, derde lid). Hierbij wordt aangesloten bij de verplichtingen die voortvloeien uit de Comptabiliteitswet 2016 en de Aanwijzingen voor de regelgeving om meerwerk te vermijden²⁴. Bij regelgeving zonder helder doel, bijdragend aan de oplossing van een maatschappelijk probleem of bescherming van een publiek belang, of zonder aannemelijke verbinding tussen maatregel en doel wordt elke vorm van regeldruk niet proportioneel geacht. Het adviescollege toetst hierbij niet de inhoud van de omschrijving, doch slechts óf er omschrijvingen aanwezig zijn. Door deze toets kan door de minister(raad) reeds een beter oordeel over de regelgeving worden gegeven. Hiermee is de toets van het adviescollege anders dan van de Afdeling Advisering van de Raad van State: de Afdeling toetst niet alleen later, maar beoordeelt ook de materiële argumentatie (dat doet het adviescollege niet).

In geval van toepassing van artikel 5, tweede lid, onderdeel c, en derde lid, is de aard van de regeldruktoets van het adviescollege afhankelijk van de vraag of de verwachte regeldrukeffecten 'substantieel zijn.

Of sprake is van substantiële regeldrukeffecten wordt hierbij ter beoordeling aan het adviescollege gelaten. Regeldruk kan per bedrijf wellicht beperkt zijn, maar voor alle bedrijven in Nederland tezamen substantieel zijn. Andersom kan het echter ook: de regeldrukeffecten voor Nederland kunnen beperkt zijn, maar voor bijvoorbeeld individuele MKB-bedrijven substantieel. Derhalve is dit sterk afhankelijk van de casus en is afgezien van een absolute drempel in deze gevallen.

Voorgesteld wordt dat bij EU-voorstellen voor regelgeving twee toetsen plaatsvinden: de eerste betreft een toets op de beoordeling door de betrokken minister of de verwachte regeldrukkosten substantieel zijn, en of nadere uitwerking van de hoogte van de regeldrukkosten noodzakelijk wordt geacht. Dit geldt alleen als het college verwacht dat de regeldrukkosten substantieel zullen zijn.

De volgende, tweede toets betreft een oordeel van de nadere uitwerking van de verwachte regeldrukkosten. Deze valt veelal na de openbaarmaking van het BNC-fiche. Bij deze toets beoordeelt het adviescollege of de nadere uitwerking van de hoogte van de regeldrukkosten een inzichtelijk beeld geeft. Hierbij dient bijvoorbeeld rekening te worden gehouden met het onderscheid tussen eenmalige en structurele regeldrukkosten en een duidelijke weergave (bijvoorbeeld in tabellen). Bij een grote onzekerheid kan hier bijvoorbeeld met bandbreedtes worden gewerkt. Indien de Nederlandse regeldrukeffecten reeds in het BNC-fiche zijn weergegeven beoordeelt het adviescollege of deze inzichtelijk zijn.

2.6 Termijnen voor aanlevering en advies

De toetsing door het adviescollege vindt vroeg in het proces plaats. Voor wat betreft de adviestermijnen voor het adviescollege geldt dat de standaard termijn voor de behandeling van wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen volgens het voorstel vier weken bedraagt (artikel 10, eerste lid). Deze kan bij complexe voorstellen eenmalig met vier weken worden verlengd. In het geval er voor(internet)consultatie wordt gekozen door het departement geldt dat de toetsing parallel aan de consultatie plaats vindt. Doorgaans is de termijn voor internetconsultatie vier weken, wat betekent dat die termijn gelijk loopt met de adviestermijn van het adviescollege. Is de termijn voor consultatie langer, dan wordt ook het adviescollege die langere termijn voor advisering geboden.

In het geval van spoedeisende voorstellen voor regelgeving is vier weken vaak te lang. Het gaat in dergelijke gevallen bijvoorbeeld om wetgeving die nodig is met het oog op het bestrijden van nationale rampen en op het beperken van de maatschappelijke gevolgen daarvan. Het spoedeisende karakter van voorstellen van regelgeving ontslaat het departement niet van de verplichting tot voorleggen aan het adviescollege. In dergelijke gevallen dient de adviestermijn met het adviescollege te worden afgestemd.

Is er geen sprake van internetconsultatie, dan dient een voorstel voldoende tijdig te worden voorgelegd, voorafgaand aan de besluitvorming door de ministerraad (indien het een ontwerp wetsvoorstel of een ontwerp algemene maatregel van bestuur betreft) of door de verantwoordelijk minister (indien het de vaststelling van een ministeriële regeling betreft). Hierbij dient in beginsel

---

²⁴ Aanwijzingen voor de regelgeving (BWRB0005730), art 2.2 en 4.43 ,

dan de termijn van vier weken te worden gehanteerd, maar bij spoedeisende voorstellen kan hiervan worden afgeweken.

Hierdoor zal het advies meegewogen kunnen worden bij de besluitvorming en wordt vermeden dat het adviescollege pas adviseert parallel aan openbaarmaking na besluitvorming.

Indien het gaat om Europese regelgeving dienen volgens het voorstel de voorstellen en bijlagen direct na publicatie door de Europese Unie aan het adviescollege te worden toegestuurd (artikel 9, tweede lid). Ook dient de beoordeling door het departement te worden voorgelegd (zoals vervat in het eerder genoemde concept BNC-fiche) zodat dit door het adviescollege kan worden betrokken bij het advies of tot nadere uitwerking van regeldruk wordt geadviseerd. Dit laatste geschiedt indien de regeldrukkosten voor Nederland naar verwachting substantieel zijn.

Indien het adviescollege adviseert tot nadere uitwerking van de regeldrukgevolgen voor Nederland (in beginsel uiterlijk 18 dagen na publicatie, art 10, vijfde lid) dient hiermee zo spoedig mogelijk te worden aangevangen om nationale maar ook EU-besluitvorming zo min mogelijk te vertragen. In afstemming met het adviescollege kan van deze termijn van 18 dagen worden afgeweken, mits de adviestermijn tenminste 12 dagen bedraagt. Deze optie is bedoeld voor situaties waarin 18 dagen structureel te laat zou zijn.

Afronding van de nadere uitwerking zal echter vaak na verzending aan de Staten-Generaal van de betreffende BNC-fiches plaats kunnen vinden. De doorlooptijd van de toetsing van de nadere uitwerking is sterk afhankelijk van de complexiteit van de uitwerking en derhalve geldt dat deze in nader overleg tussen het departement en het adviescollege dient te worden vastgesteld. Hierbij dient vanuit de departementen in de planning van de nadere uitwerking rekening te worden gehouden met een redelijke doorlooptijd aan de zijde van het adviescollege.

Bij ontwerp-beleidsvisies geldt dat als een departement een advies wil vragen over een ontwerp-beleidsvisie, het voorstel geen termijn stelt voor verzending maar ook niet voor advisering, omdat wordt uitgegaan van onderlinge afstemming tussen departement en adviescollege (artikel 10, zesde lid).

2.7 Voorstel van punten voor nadere uitwerking in ministeriële regeling

Alle hoofdelementen van de instelling van het adviescollege, zijn taken en bevoegdheden en de bij de advisering te hanteren werkwijze staan in het wetsvoorstel. Voor de nadere uitwerking van een aantal bepalingen voorziet het wetsvoorstel in delegatie naar de Minister van EZK. Gelet op het belang van het adviescollege voor alle ministeries wordt in de delegatiebepalingen bepaald dat de Minister van EZK een regeling op grond van dit wetsvoorstel alleen kan vaststellen in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad. Voorgesteld wordt dat over de volgende onderwerpen nadere regels kunnen worden gesteld in een ministeriële regeling:

- aanwijzen van categorieën ministeriële regelingen die niet voor advies aan het adviescollege hoeven te worden voorgelegd omdat zij geen substantiële effecten op de regeldruk hebben (artikel 3, tweede lid onderdeel d);
- capaciteit die het adviescollege ten minste moet besteden aan de kerntaken (artikel 4, tweede lid);

Delegatie aan de Minister van EZK is in deze gevallen toegestaan, omdat het uitsluitend de uitwerking van details en voorschriften van administratieve aard betreft. Delegatie naar een ministeriële regeling biedt bovendien de nodige flexibiliteit voor het geval de categorieën moeten worden aangepast aan gewijzigde behoeften in de praktijk. De verdeling over twee niveaus van regelgeving, een wet en één ministeriële regeling waarin een aantal technische en administratieve details worden uitgewerkt, maakt de regelgeving over het adviescollege inzichtelijk.

3. Gevolgen

Gebleken is dat externe toetsing bij voorgenomen regelgeving leidt tot meer aandacht en een betere weergave van regeldrukeffecten²⁵.

---

²⁵ <https://www.atr-regeldruk.nl/publicaties/overige/evaluatie-atr-2017-2020/>

Deze externe toetsing dient aan te sluiten bij de lopende beleidsprocessen, teneinde onnodige vertraging en extra werk zo veel mogelijk te vermijden.

De voorgestelde verbreding van de taken van het nieuwe adviescollege ten opzichte van het huidige ATR zal naar verwachting tot een zeer beperkte hoeveelheid extra werk op de departementen kunnen leiden. Achtergrond is dat veel van de vereisten reeds op grond van andere wetgeving of procedures reeds verplicht zijn. De eventuele uitwerking van Nederlandse gevolgen van voorgenomen EU-regelgeving betreft een reeds bestaande verplichting.

Gebleken is dat juist in een vroege fase voorgenomen regelgeving het makkelijkst aangepast kan worden door een wetgever. Derhalve kan inzicht in de regeldrukeffecten in een vroege fase bijdragen aan een beter afwegingsproces, eventueel een aangepaste opstelling in de besluitvorming en minimale regeldrukeffecten.

Bij voorgenomen regelgeving met regeldrukeffecten voor het bedrijfsleven is afgelopen jaren bij de "voorportalen" van de ministerraad (interdepartementale overleggen voorafgaand aan de ministerraad) door het ministerie van EZK gezien of het indienend departement passend was omgegaan met de door ATR verstrekte adviespunten. Het is de intentie deze werkwijze voort te zetten bij het nieuwe adviescollege om de adviesfunctie te optimaliseren.

Uit de in paragraaf 2.1 vermeldde evaluatie van het huidige ATR is gebleken dat de kwaliteit van de regelgeving verbetert door de advisering van het huidige ATR. Met de instelling van het nieuwe adviescollege en de toekenning van ruimere bevoegdheden aan het nieuwe adviescollege dan het huidige ATR wordt beoogd de kwaliteit van voorgenomen regelgeving en de transparantie ten aanzien van regeldrukeffecten verder te verhogen.

4. Financiële gevolgen

Door de intensivering van het werk en uitbreiding van werkzaamheden zal het aantal aan het adviescollege aangeboden dossiers groeien van 354 in 2018 tot geraamd ruim 700 in 2023. De ambtelijke ondersteuning van het nieuwe adviescollege wordt daarom uitgebreid van 11 fte in 2018 naar 17 fte in 2023. Hiernaast zal ook de arbeidsduurfactor van het nieuwe college gaan groeien van totaal 0,9 in 2018 naar maximaal 2,5 in 2024. Naast de extra werkzaamheden door de groeiende stroom dossiers is gebleken dat er geen ruimte is voor het relatiemanagement door het college zelf. Het college heeft met het huidige aantal fte's niet of nauwelijks tijd om zich maatschappelijk te oriënteren bij bijvoorbeeld brancheverenigingen en andere belangenorganisaties, waar dat voor de kwaliteit van de advisering wel noodzakelijk wordt geacht. De uitbreiding van de huidige drie naar maximaal vijf leden vindt zijn oorsprong in de kwetsbaarheid voor afwezigheid door bijvoorbeeld ziekte. De uitbreiding moet borgen dat het adviescollege integere en afgewogen adviezen kan geven. Ter versterking van de functie van het adviescollege heeft het kabinet in het coalitieakkoord structureel extra geld ter beschikking gesteld, ter grootte van € 1,8 mln per jaar.

De uitbreiding in FTE's, tijd van het college en extra resulterende kosten zoals ICT, huisvesting en reiskosten zullen binnen het (extra) budget worden ingepast.

Regeldrukeffecten: deze wet heeft geen directe regeldrukgevolgen voor burgers, bedrijven en beroepsbeoefenaren in de sectoren zorg, onderwijs, veiligheid en sociale zekerheid.

5. Evaluatie

De Kaderwet adviescolleges stelt evaluatie door het adviescollege verplicht, tenminste elke vier jaar (artikel 28, tweede lid). Het adviescollege kan de evaluatie uitbesteden aan externe partijen, zoals recent ook gebruik was bij het huidige ATR. In aansluiting op deze verplichting voorziet het wetsvoorstel tevens in evaluatie van de doeltreffendheid en de effecten van de instellingswet in de praktijk (artikel 13). Het voorstel is de evaluatie van de Instellingswet in tijd aan te laten sluiten bij de evaluatie conform de Kaderwet adviescolleges en eveneens uiterlijk elke vier jaar te evalueren. In deze evaluatie kan worden meegenomen of de regeldrukeffecten van voorgenomen beleid en regelgeving binnen alle departementen stelselmatig en structureel juist en volledig in kaart worden gebracht en meegewogen. Op basis van deze evaluatie kan de vraag naar nut en noodzaak van het adviescollege aan de orde komen. Dit sluit aan bij de toelichting van de Kaderwet adviescolleges²⁶, die vermeld "Op grond van het evaluatieverslag wordt, ook ten aanzien van de bij wet voor

---

²⁶ Kamerstukken II 1995-1996, **24 503 nr 3, artikel 27, p 21**

onbepaalde tijd ingestelde colleges, periodiek bezien of handhaving van het adviescollege wenselijk is. Niet alleen het handhaven van het college als zodanig kan daarbij aan de orde zijn, maar ook de omvang van het college en de omschrijving van de adviestaak in relatie tot de adviesbehoefte van de regering.”

De verslagen van de beide evaluaties kunnen in de praktijk op hetzelfde moment aan de beide kamers der Staten-Generaal worden verzonden.

6. Advies en consultatie

Internetconsultatie: PM

Advisering ATR: PM

7. Overgangsrecht en inwerkingtreding

Het wetsvoorstel behoeft geen overgangsrecht. Dossiers die in behandeling zijn bij het huidige ATR op het moment van inwerkingtreding van de wet zullen door het nieuwe adviescollege worden overgenomen overeenkomstig de regels die in dit wetsvoorstel zijn opgenomen. In het instellingsbesluit voor ATR zal dit worden geregeld. Omdat de adviestermijnen in dit wetsvoorstel dezelfde zijn als in het instellingsbesluit, behoeft hiervoor ook geen voorziening te worden getroffen.

Beoogd is de wet in werking te laten treden op een hij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld. Dat biedt flexibiliteit indien bepaalde artikelen of onderdelen bij nader inzien op een later tijdstip in werking zouden moeten treden omdat de voorbereiding van het adviescollege of de departementen nog een nadere termijn vergt.

II. ARTIKELN

Artikel 1 Begripsbepalingen

Voor de begripsbepalingen van ervaren regeldruk, regeldrukeffecten en regeldrukkosten is aangesloten bij de definities van regeldrukeffecten die zijn opgenomen in het Handboek meting regeldrukkosten.²⁷ Dat is een ambtelijke handleiding die interdepartementaal wordt gebruikt bij de meting van regeldruk.

De begripsomschrijving van het begrip “regeldrukeffecten” maakt duidelijk dat het adviescollege bij de advisering alleen de gevolgen beoordeelt die een voorstel heeft voor de regeldruk van de volgende doelgroepen:

- burgers;
- bedrijven;
- beroepsbeoefenaren in de sectoren zorg, onderwijs, veiligheid en sociale zekerheid.

Regeldrukeffecten zijn de investeringen en inspanningen die deze doelgroepen moeten verrichten om zich aan wet- en regelgeving van de rijksoverheid te houden. Regeldrukeffecten is een overkoepelend begrip, dat bestaat uit regeldrukkosten en ervaren regeldruk.

Wat betreft de ervaren regeldruk kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de werkbaarheid, de proportionaliteit en ervaren nut van regelgeving, die effecten hebben op de ervaren regeldruk.

De regeldrukkosten bestaan uit alle investeringen en inspanningen die voortvloeien uit informatieverplichtingen en inhoudelijke verplichtingen in regelgeving. Financiële lasten vallen niet onder dit begrip. De regeldrukkosten bestaan uit structurele en eenmalige kosten. Onderdeel van de eenmalige kosten zijn de kosten om kennis te nemen van de acties die een burger, bedrijf of beroepsbeoefenaar moet verrichten om aan regelgeving te voldoen.

Artikel 2 Instelling

Dit artikel stelt voor onbepaalde tijd een nieuw Adviescollege toetsing regeldruk in. Dit is een adviescollege in de zin van de Kaderwet adviescolleges, waarmee de externe en onafhankelijke regeldruktoetsing wordt geborgd. Artikel 13 voorziet in een vierjaarlijkse evaluatie van de doeltreffendheid en de effecten van dit wetsvoorstel in de praktijk. Bij die evaluatie kan ook nut en noodzaak van continuering van het adviescollege worden beoordeeld. Indien uit een evaluatie blijkt dat het adviescollege niet langer toegevoegde waarde heeft, zou kunnen worden besloten het

---

²⁷ https://www.kcbr.nl/sites/default/files/handboek_meting_regeldrukkosten_v_1-1-2018.pdf .

adviescollege te beëindigen. Voor een verdere toelichting op de evaluatie wordt verwezen naar de toelichting op artikel 13 en naar paragraaf 5 van het algemeen deel van de toelichting.

Artikel 3 Kerntaken

Dit artikel bepaalt wat de kerntaken van het adviescollege zijn. Het adviescollege moet deze taken uitvoeren.

Op grond van het eerste lid worden alle voorstellen voor wet- en regelgeving aan het adviescollege voorgelegd voor een toets van de gevolgen van de regeldruk. Het betreft zowel voorstellen voor nationale regelgeving (onderdelen a en b) als voorstellen voor Europese regelgeving (onderdeel c). Dit betreft alle voorstellen voor bindende rechtshandelingen van de Europese Commissie:

verordeningen, richtlijnen, besluiten zonder vermelding van adressaten en besluiten met vermelding van adressaten, voor zover mede tot Nederland gericht. De beoordeling van voorstellen voor regelgeving van de Europese Commissie is een taak die het huidige ATR niet heeft. Het adviescollege beoordeelt uitsluitend de gevolgen van Europese voorstellen voor de regeldruk in Nederland. Zie paragraaf 2.3 van het algemeen deel voor een nadere toelichting.

In het tweede lid wordt op dat uitgangspunt een aantal uitzonderingen gemaakt. Voorgesteld wordt dat geen advies hoeft te worden gevraagd over voorgenomen regelgeving, waarvan op voorhand al vaststaat dat zij geen gevolg voor de regeldruk heeft of geen ruimte voor andere keuzes over die regeldruk bestaat. Daarbij gaat het om wetsvoorstellen die de rijksbegroting vaststellen, omdat deze niet leiden tot regeldruk voor de doelgroepen (onderdeel a). Verder geldt een uitzondering voor regelgeving op het gebied van procesrecht (onderdeel b). Het gaat daarbij zowel om burgerlijk procesrecht, bestuursprocesrecht, als strafvordering. Verder is regelgeving op het gebied van strafrecht uitgezonderd, omdat wordt uitgegaan van de fictie van 100% naleving. Kosten die aan burgers en bedrijven zelf te wijten zijn, omdat zij de wet overtreden, worden niet meegenomen bij de berekening van de regeldruk. Verder wordt een algemene uitzondering voorgesteld voor regelgeving die enkel strekt tot implementatie van Europese regelgeving die geen ruimte laat voor nationale beleidsruimte (onderdeel c). Daarbij kan ook worden gewezen op artikel 1:7, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. Daaruit volgt al een uitzondering op een wettelijke adviesverplichting "indien het voorgenomen besluit uitsluitend strekt tot uitvoering van een bindend besluit van de Raad van de Europese Unie, van het Europees Parlement en de Raad gezamenlijk of van de Europese Commissie". Desondanks wordt ook in dit wetsvoorstel de uitzondering opgenomen, omdat deze uitzondering hier wordt gespecificeerd naar regelgeving en de uitzonderingen op deze plek worden opgesomd. Tenslotte kan bij ministeriële regeling een uitzondering worden gemaakt voor andere categorieën ministeriële regelingen die geen substantiële effecten op de regeldruk hebben (onderdeel d). Daarbij kan worden gedacht aan regelingen die zich beperken tot technische verbeteringen, de vaststelling of wijziging van tarieven, de vaststelling en wijziging van de openstellingsperiode en subsidieplafonds van subsidieregelingen, de verlenging van tijdelijke regelingen, organisatorische of bestuurlijke afspraken tussen overheden en de verankering van reeds afgesloten CAO's voor ambtenaren (met uitzondering van beroepsbeoefenaren in de sectoren zorg, onderwijs, veiligheid en sociale zekerheid). Voorstellen voor deze categorieën van regelingen hoeven in de huidige praktijk niet aan ATR te worden voorgelegd.

Alle andere voorstellen voor wet- en regelgeving moeten aan het adviescollege worden voorgelegd voor een regeldruktoets. Dat geldt ook voor spoedregelgeving. Wel kan op grond van artikel 10, derde lid, een kortere adviestermijn worden afgesproken voor spoedregelgeving.

Naast de in het eerste lid vermelde voorstellen voor wet- en regelgeving die aan het adviescollege moeten worden voorgelegd voor een toets, hebben ministers en de Staten-Generaal ook de bevoegdheid om advies aan het adviescollege te vragen over de regeldruk van een aantal andere voorstellen. Wanneer zij gebruik maken van die bevoegdheid, moet het adviescollege formeel advies uitbrengen. Die bevoegdheden zijn in het derde tot en met zesde lid opgenomen.

Het derde lid regelt dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal initiatiefwetgeving en amendementen voor een advies over de regeldruk kan voorleggen aan het adviescollege.

Op grond van het vierde lid kunnen beide kamers der Staten-Generaal, afzonderlijk of tezamen, het adviescollege advies vragen over regeldruk.

Een minister kan desgewenst een ontwerp voor een beleidsvisie voorleggen voor een regeldruktoets (vijfde lid). Paragraaf 2.3 van het algemeen deel geeft een nadere toelichting op deze bevoegdheid.

Het zesde lid regelt dat in een vroeg stadium van de voorbereiding van wet- en regelgeving ondersteuning aan het adviescollege kan worden gevraagd bij het in kaart brengen en analyseren van mogelijke regeldrukeffecten. Dit is een taak die ATR nu ook heeft. Het kan hierbij ook gaan om ondersteuning bij de voorbereiding van beleidsvisies die tot wet- en regelgeving zullen leiden. Het betreft hier informeel, ambtelijk overleg. Het nieuwe adviescollege zal geen formeel advies uitbrengen na een verzoek om ondersteuning, anders dan het geval is bij de adviesaanvragen op

grond van het eerste tot en met vierde lid. De ambtelijke adviezen kunnen worden meegenomen in de voorstellen voor wet- en regelgeving en voor beleidsvisies. Over die voorstellen moet dan wel nog formeel advies aan het adviescollege worden gevraagd.

Artikel 4 Overige bevoegdheden

Het eerste lid kent het adviescollege een aantal aanvullende bevoegdheden toe. Het adviescollege kan deze bevoegdheden alleen uitoefenen indien hierdoor geen afbreuk wordt gedaan aan de uitvoering van de kerntaken die in artikel 3 zijn vermeld. Het adviescollege kan op eigen initiatief adviseren over knelpunten voor de regeldruk in bestaande regelgeving (onderdeel a) wanneer signalen uit de samenleving daar aanleiding toe geven. Verder kan het adviescollege op eigen initiatief adviseren over knelpunten voor de regeldruk in beleidsregels en overige regels ten behoeve van de uitvoering en handhaving (onderdeel b). Het adviescollege moet een dergelijk advies uitbrengen in overleg met de betreffende toezichthouders, uitvoeringsorganisaties of inspectiediensten.

Verder kan het adviescollege op verzoek gemeenten, provincies en waterschappen adviseren over de effecten op de regeldruk voortkomend uit hun regelgeving (onderdeel c).

Dit zijn bevoegdheden die het huidige ATR nu ook heeft.

Op grond van het tweede lid kunnen in een ministeriële regeling nadere regels worden gesteld over de verdeling van de capaciteit van het adviescollege over de kerntaken en de overige bevoegdheden. Vooralsnog is de intentie dat het adviescollege in ieder geval 80% van zijn capaciteit aan de kerntaken moet besteden.

Artikel 5 Aard regeldruktoets

Dit artikel bevat het toetsingskader voor het adviescollege voor voorstellen voor wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen. Uit artikel 5, eerste lid, volgt dat het accent van de toetsing door het adviescollege ligt op de gevolgen van voorgenomen regelgeving voor de regeldruk. Dit artikel geeft een nadere duiding van de toets die het adviescollege verricht. In de eerste plaats toetst het college of de regeldrukeffecten van voorgenomen regelgeving inzichtelijk zijn gemaakt en goed zijn berekend (eerste lid, onderdeel a). Voorgesteld wordt dat het adviescollege die toets kan uitvoeren bij voorgenomen nationale regelgeving. De methodiek die departementen in de huidige praktijk gebruiken voor de berekening van de regeldruk is het Handboek meting regeldrukkosten.²⁸ Het gebruik van dit Handboek kan na de instelling van het nieuwe college worden gecontinueerd.

Ten aanzien van voorgenomen nationale regelgeving beoordeelt het college verder of is onderzocht en in de toelichting bij het voorstel is onderbouwd waarom niet is gekozen voor een alternatief dat lagere regeldruk tot gevolg heeft (tweede lid, onderdeel a). Dit betreft onder meer ook de nuloptie (niets doen).

Regeldruk bestaat niet alleen uit kosten die burgers, bedrijven en beroepsbeoefenaren moeten maken om aan regels te voldoen. Zij kunnen ook regeldruk ervaren indien regelgeving niet goed aansluit bij de praktijk, waardoor deze niet werkbaar of uitvoerbaar is. Voorgesteld wordt dat het adviescollege daarom ook beoordeelt of inzichtelijk is gemaakt dat voorgestelde regels werkbaar zijn voor burgers en bedrijven en voor beroepsbeoefenaren in de sectoren zorg, onderwijs, veiligheid en sociale zekerheid (tweede lid, onderdeel b). Bij de toetsing van werkbaarheid wordt door het adviescollege beoordeeld of en in hoeverre de voorgenomen regelgeving verplichtingen bevat die niet goed passen bij de situatie van de betreffende bedrijven, burgers of beroepsbeoefenaren.

Het tweede lid, onderdeel c, stelt een aanvullende toets voor bij een wetsvoorstel, ontwerp algemene maatregel van bestuur of ontwerp ministeriële regeling dat substantiële effecten op de regeldruk heeft. Het is aan het adviescollege om te bepalen of sprake is van substantiële gevolgen. Indien dat het geval is, toetst het adviescollege of het beoogde doel van het ontwerp duidelijk is en of aannemelijk is dat het voorstel bijdraagt aan het behalen van dat doel. Ook deze beoordeling zal het adviescollege volgens het voorstel uitsluitend verrichten, voor zover deze relevant is voor de regeldrukeffecten.

Dit artikel borgt dat het adviescollege uitsluitend de gevolgen van voorstellen voor de regeldruk vroeg in het proces kan toetsen op een zodanige wijze dat het de wetgever in staat stelt om onnodige regeldruk te voorkomen of te beperken. Daarmee wordt zeker gesteld dat het nieuwe adviescollege een andere toets verricht dan de Afdeling advisering van de Raad van State later in het proces.

---

²⁸ https://www.kcbr.nl/sites/default/files/handboek_meting_regeldrukkosten_v_1-1-2018.pdf .

Het derde lid gaat over de procedure bij Europese voorstellen voor regelgeving. Zie hiervoor de paragrafen 2.2 en 2.5 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 6 Samenstelling

Het college bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden. Zij worden benoemd door de Koning voor ten hoogste vier jaar en kunnen twee maal worden herbenoemd (artikel 11 van de Kaderwet adviescolleges). De leden moeten deskundig zijn op het gebied van regeldruk en voldoende maatschappelijke kennis en ervaring hebben (artikel 12, eerste lid, van de Kaderwet adviescolleges). Het college zal zo worden samengesteld dat er een goede mix is van verschillende expertises.

Artikel 7 Onafhankelijkheid

Een onafhankelijke oordeelsvorming door het adviescollege moet geborgd zijn. Artikel 12 van de Kaderwet adviescolleges stelt eisen aan de deskundigheid en onafhankelijkheid van de leden van adviescolleges. In aanvulling op artikel 12 van de Kaderwet adviescolleges wordt de onafhankelijkheid van de leden geëxpliciteerd. Wanneer blijkt dat een lid van het adviescollege zelf betrokken is bij een ontwerp of voorstel dat voor advies is voorgelegd, zal dat lid zich niet met de adviesaanvraag bemoeien. Daarbij kan het gaan om directe betrokkenheid, maar ook bij indirecte betrokkenheid, bijvoorbeeld omdat een gezinslid betrokken is.

Artikel 8 Secretariaat

De Minister van EZK voorziet in de ambtelijke ondersteuning van het adviescollege, het zogenoemde secretariaat. Om de continuïteit en de expertise te borgen wordt de ambtelijke ondersteuning van ATR ook ingezet voor het nieuwe adviescollege.

Artikel 9 Voorleggen stukken

Het eerste lid geeft aan welke stukken aan het adviescollege moeten worden voorgelegd voor een advies over voorgenomen regelgeving. Een goede beoordeling van de gevolgen voor de regeldruk is alleen mogelijk als aan het adviescollege uitgewerkte concepten voor regelgeving met een bijbehorende toelichting worden voorgelegd. Daarbij moeten de verwachte effecten op de regeldruk kwalitatief en kwantitatief zijn onderbouwd. Die onderbouwing van de regeldrukeffecten kan onderdeel uitmaken van de toelichting maar ook in een afzonderlijk document worden opgenomen.

Het tweede lid regelt het tijdstip waarop stukken moeten worden voorgelegd ten behoeve van de advisering door het adviescollege over voorstellen van de Europese Commissie voor Europese regelgeving. Zo snel mogelijk nadat het kabinet een voorstel voor Europese regelgeving heeft ontvangen, legt de bevoegde minister dat voorstel aan het adviescollege voor. Dat gebeurt dus al voordat het kabinet zich een eigen oordeel over het Europese voorstel heeft gevormd. Gelijktijdig maakt het kabinet een eigen beoordeling van de gevolgen van het Europese voorstel voor Nederland, die het aan de Eerste en Tweede Kamer zendt (BNC-fiche). Onderdeel van die beoordeling is een inschatting van de regeldruk die het voorstel voor Nederland meebrengt. Artikel 10, vijfde lid, schrijft voor dat het adviescollege in beginsel binnen 18 dagen advies over de regeldrukeffecten uitbrengt. Dit advies kan het kabinet meenemen in de beoordeling van het voorstel die naar het parlement wordt gezonden. De toezending aan het parlement mag geen vertraging oplopen door de toetsing van de regeldrukgevolgen door het adviescollege. Indien het adviescollege adviseert dat nadere uitwerking van de hoogte van de regeldrukkosten van een voorstel nodig is, moet die uitwerking tevens aan het adviescollege worden voorgelegd. Zie verder de paragrafen 2.2 en 2.5 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 10 Adviestermijnen

Op grond van het eerste lid is de reguliere adviestermijn voor voorgenomen regelgeving vier weken. Deze adviestermijn vangt aan op het moment het college alle voor de toetsing benodigde stukken heeft ontvangen. Diezelfde termijn wordt in beginsel gehanteerd voor internetconsultatie van concepten van regelgeving. Ingeval consultatie van het voorstel plaatsvindt en het adviescollege de stukken ontvangt op het moment dat de consultatie start, adviseert het adviescollege dus binnen de consultatietermijn. Indien wel consultatie plaatsvindt, maar het adviescollege ontvangt de stukken later, dan hoeft het adviescollege pas advies uit te brengen na vier weken. Indien de consultatietermijn langer is dan vier weken, krijgt het adviescollege diezelfde langere termijn voor het uitbrengen van een advies.

Een formeel advies van het adviescollege kan ook inhouden dat er geen effecten op de regeldruk zijn (een zogenaamd blanco advies).

Het tweede lid regelt dat de stukken zodanig tijdig aan het adviescollege moeten worden voorgelegd dat besluitvorming over voorgenomen regelgeving kan plaatsvinden na afloop van de adviestermijn. Op die manier wordt geborgd dat de effecten op de regeldruk worden meegewogen

bij de besluitvorming over voorgenomen regelgeving. Die besluitvorming kan plaatsvinden in de ministerraad als het een ontwerp wetsvoorstel of ontwerp algemene maatregel van bestuur betreft. Ingeval van een ministeriële regeling gaat het om vaststelling van de regeling. Dit lid bevat een voorziening voor uitzonderlijke gevallen waarin spoedige inwerkingtreding van voorgenomen regelgeving noodzakelijk is, bijvoorbeeld bij crisis- of noodregelgeving. De verantwoordelijk minister kan dan in afstemming met het adviescollege de stukken later voorleggen. Naast de mogelijkheid in het vierde lid, om, in afstemming met het adviescollege, een kortere adviestermin te stellen, kan de spoedeisendheid zodanig zijn dat de ontwerpregelgeving niet zodanig tijdig kan worden voorgelegd voor advies, dat met agendering voor de ministerraad of vaststelling van een ministeriële regeling kan worden gewacht op een advies van het adviescollege. Het is ook mogelijk dat geen reële adviestermin mogelijk blijft. In dat geval kan in afstemming met het adviescollege worden besloten de desbetreffende regelgeving toch door te zetten voordat een advies is ontvangen.

Het adviescollege kan de adviestermin met vier weken verlengen indien de aan het college voorgelegde voorgenomen regelgeving zodanig complex is dat het adviescollege in redelijkheid niet binnen de termijn een advies kan geven over de gevolgen van regeldruk (derde lid). De mogelijkheid tot verlenging bestaat alleen als het adviescollege niet eerder inhoudelijk betrokken is geweest bij de voorbereiding van het concept dat is voorgelegd voor advies.

Indien spoedige inwerkingtreding van voorgenomen regelgeving noodzakelijk is, bijvoorbeeld bij crisis- of noodregelgeving, kan de verantwoordelijk minister op grond van het vierde lid een kortere adviestermin stellen. De verantwoordelijk minister stemt met het adviescollege af welke termijn reëel is.

De in het vijfde lid voorgestelde adviestermin borgt dat er geen vertraging optreedt in de beoordeling door het kabinet van voorstellen voor Europese regelgeving en de toezending van die beoordeling aan de Eerste en Tweede Kamer. De adviestermin is in beginsel 18 dagen. Als die termijn in de praktijk niet werkbaar, kan de verantwoordelijk minister in afstemming met het adviescollege een kortere adviestermin stellen, die ten minste 12 dagen bedraagt. Er kunnen ook structureel afspraken worden gemaakt over een kortere termijn, als die termijn beter aansluit bij de interne werkwijze van het departement. De inschatting van de regeldrukgevolgen van Europese voorstellen is van belang voor de inzet van Nederland bij de onderhandelingen over het voorstel in de raads werkgroepen in Brussel. Wanneer het een spoedeisend voorstel voor Europese spoedregelgeving betreft, bijvoorbeeld in crisissituaties, kan het in de praktijk voorkomen dat het advies niet kan worden afgewacht voordat het kabinet zijn beoordeling van een voorstel aan de Staten-Generaal zendt of voordat de onderhandelingen over een voorstel beginnen. Voor een nadere uitwerking geldt geen vaste adviestermin. Die termijn moet in afstemming met het adviescollege worden bepaald.

Voor de advisering over voorgenomen beleidsvisies kan de eerstverantwoordelijk minister in afstemming met het adviescollege een adviestermin vaststellen. Het zal van de omvang en complexiteit, alsmede van de urgentie, van de beleidsvisie afhangen wat een redelijke adviestermin is.

Artikel 11 Nadere stukken

Het adviescollege kan binnen twee weken een aanvullende zienswijze geven indien na het uitbrengen van het advies in de voorgenomen regelgeving wijzigingen worden aangebracht die aanmerkelijke effecten op de regeldruk hebben. Indien het complexe stukken betreft, kan het adviescollege de termijn met twee weken verlengen.

Artikel 12 Archief

Dit artikel bepaalt dat het ministerie van EZK zorg draagt voor de archivering van de documenten die betrekking hebben op de werkzaamheden van het adviescollege, zoals de adviesaanvragen en adviezen. Het ministerie bewaart ook de documenten van het huidige ATR.

[PM Vóór indiening bij TK actualiseren i.v.m. de stand van zaken van het wetsvoorstel Archiefwet 2021]. Artikel 2.1, eerste lid, onderdeel o, in samenhang met artikel 6.1, van het wetsvoorstel tot intrekking van de Archiefwet 1995 en vervanging door de Archiefwet 2021²⁹ voorziet erin dat het Nationaal Archief is belast met de bewaring en beschikbaarstelling van documenten van vaste colleges. Wanneer deze bepalingen ongewijzigd in werking treden, zullen deze ook van toepassing worden op documenten van het nieuwe adviescollege. Het wetsvoorstel voor de Archiefwet 2021 is in behandeling bij de Tweede Kamer. *[PM bezien of samenloopbepaling nodig is].*

---

²⁹ Kamerstukken II 2021-22, 35968, nr. 2.

Artikel 13 Evaluatieverplichting

De Kaderwet adviescolleges verplicht adviescolleges om ten minste elke vier jaar een evaluatie te doen waarin het aandacht besteedt aan zijn taakvervulling (artikel 28, tweede lid). De Minister van EZK kan ook vaker een evaluatie door het adviescollege vragen.

In aanvulling op die evaluatieverplichting wordt voorgesteld om de Minister van EZK elke vier jaar de doeltreffendheid en de effecten van dit wetsvoorstel in de praktijk te laten evalueren en een verslag daarvan aan de Eerste en Tweede Kamer te zenden. In deze evaluatie kan ook het nut en de noodzaak van continuering van het adviescollege worden beoordeeld. Daarvoor is van belang of de departementen de regeldrukeffecten van voorgenomen beleid en regelgeving structureel goed in kaart brengen en afwegen bij de keuze voor een instrument en dus of de departementen het regeldrukbeleid hebben verinnerlijkt. Dat kan blijken uit de adviezen van het adviescollege.

In de praktijk kan ervoor worden gekozen beide evaluaties tegelijkertijd plaats te laten vinden en de verslagen van de evaluaties op hetzelfde moment aan de beide Kamers der Staten-Generaal te zenden.

Artikel 14 Inwerkingtreding

[PM actualiseren als meer bekend is over proces/planning (mede afhankelijk van tijdelijke instelling adviescollege voor periode tussen 1-12-2022 en inwerkingtreding wetsvoorstel).]

Dit wetsvoorstel treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld. In het instellingsbesluit waarbij ATR tijdelijk is ingesteld zal worden geregeld dat het mandaat van het tijdelijk ingestelde ATR eindigt op het tijdstip van inwerking van dit wetsvoorstel, waarbij het permanente adviescollege wordt ingesteld. Met publicatie minder dan twee maanden voor de inwerkingtreding, wordt afgeweken van het beleid inzake vaste verandermomenten, zoals opgenomen in aanwijzing 4.17 van de Aanwijzingen voor de regelgeving. Dit is gerechtvaardigd, omdat continuering van de advisering over regeldruk aanmerkelijke ongewenste nadelen voor het bedrijfsleven en burgers voorkomt.